

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, talousjätevesien johtaminen maaperään pohjavesialueella

Asia

Kiinteistölle 211-410-3-72 haetaan lupaa poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta kiellostä johtaa talousjätevesiä maaperään pohjavesialueella.

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n kohdan "Talousjätevesien johtaminen pohjavesialueella" mukaan: "Pohjavesialueella jätevesien johtaminen maaperään on kiellettyä. Pohjavesialueella kaikkien talousjätevesien käsittelyyn ja johtamiseen käytettävien rakenteiden tulee olla tiiviitä. Jätevedet on joko johdettava tiiviiseen säiliöön tai johdettava käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle tai käsiteltävä pohjavesialueella niin, että käsitellyt jätevedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Vähäiset harmaat jätevedet (ns. kantovedet) voidaan imeyttää pohjavesialueella edellyttäen, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa."

Hakemus ja vireilletulo

Kangasalan kaupungin rakennusvalvontaan on 25.8.2025 tullut vireille hakemus kiinteistön 211-410-3-72 käyttötarkoituksen muutoksesta lomarakennuspaikasta vakituisen asunnon rakennuspaikaksi. Kiinteistön asuinrakennuksen harmaiden jätevesien käsittelyä varten on suunniteltu rakennettavaksi harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä, josta puhdistetut harmaat jätevedet johdetaan maaperään. Wc-jätevesiä varten on umpisäiliö. Kiinteistö sijaitsee Kirkkoharju-Keisarinharju-pohjavesialueella, joka on luokiteltu 2-luokan pohjavesialueeksi (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue). Kiinteistölle haetaan lupaa poiketa Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta kiellostä johtaa talousjätevesiä maaperään pohjavesialueella. Hakemus ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseen on tullut vireille Kangasalan ympäristönsuojeluun 28.4.2026. Hakemusta on täydennetty 12.5.2026.

Poikkeamishakemuksen mukaan kiinteistön harmaiden jätevesien käsittely on tarkoitus toteuttaa biopuhdistajalla (Vestelli, Biopuhdistaja 3), joka on testattu menetelmä harmaiden jätevesien puhdistamiseen. Hakemuksessa on todettu, että biopuhdistaja täyttää ympäristönsuojelulain mukaisen perustason puhdistusvaatimuksen lisäksi myös perustasoa ankaramman puhdistusvaatimustason (BHK7 >90 %, FOSFORI >85 %, TYPPI >40 %). Harmaajätevesijärjestelmän jälkeen purkuputkeen asennettava näytteenottokaivo mahdollistaa näytteiden ottamisen. Harmaajätevesijärjestelmässä puhdistunut vesi johdetaan kivipesään. Harmaajätevesijärjestelmä on suunniteltu 1-6 henkilön jatkuvaan käyttöön (750 litraa/vrk). Kiinteistöllä asuu jatkuvasti 2 henkilöä. Wc-jätevedet johdetaan umpisäiliöön.

Hakemuksessa on todettu, että puhdistettujen harmaiden jätevesien purkupaikka täyttää Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaiset vähimmäisettäisyysvaatimukset (talousvesikaivo 30 m, lämpökaivo 30 m, vesistö 10 m, rakennus 5 m ja pohjaveden pinta 1 m). Poikkeamista on perusteltu sillä, että alueella ei ole vesilaitoksen pohjavedenottamoita talousveden ottamiseen. Lähin talousveden ottopaikka on Rikun vedenottamo, joka sijaitsee noin 5 km:n etäisyydellä. Hakemuksessa on myös perusteltu, että päästöt pohjaveteen jäävät erittäin pieniksi kunnollisen puhdistuksen jälkeen. Jätevesien purkamisesta aiheutuva ympäristökuormitus on arvioitu erittäin vähäiseksi.

Hakemuksen mukaan kiinteistöllä muodostuvia jätevesiä ei ole mahdollista johtaa Kangasalan veden viemäriverkostoon, koska sitä ei ole alueella. Lisäksi on todettu, että harmaiden vesien johtaminen umpisäiliöön aiheuttaa erittäin tiheän tyhjentämistarpeen, joka aiheuttaa suuria jatkuvia kustannuksia ja turhia liikennepäästöjä.

Toimivalta

Viranomaislautakunta on siirtänyt kokouksessaan 18.6.2025 51 § toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle muun muassa ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisen myöntämisen ympäristöpäällikölle ja ympäristötarkastajille.

Päätös

Kiinteistölle 211-410-3-72 myönnetään poikkeaminen Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaisesta kiellosta johtaa talousjätevevsiä maaperään pohjavesialueella. Kiinteistöllä muodostuvat harmaat jätevedet voidaan käsitellä biopuhdistajalla (Vestelli, Biopuhdistaja 3) ja purkaa harmaaajätevesijärjestelmässä puhdistunut vesi kiinteistöllä maaperään. Poikkeaminen myönnetään seuraavin edellytyksin:

Kiinteistön jätevesijärjestelmän tulee täyttää myönnettyä poikkeamista lukuun ottamatta Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset sekä ympäristönsuojelulain 527/2014 ja talousjätevesiasetuksen 157/2017 mukaiset vaatimukset.

Jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava ympäristönsuojelulain ja talousjätevesiasetuksen sekä laitteen valmistajan ohjeiden mukaisesti. Jätevesijärjestelmän kunnossapito sekä lietesäiliöiden tyhjentäminen tulee tapahtua kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätevesijärjestelmän toimintaa tulee tarkkailla säännöllisesti ja jätevesijärjestelmää on ylläpidettävä siten, että ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukainen perustason puhdistusvaatimus täyttyy. Mikäli jätevesijärjestelmän toiminnassa havaitaan puutteita, on kiinteistön omistajan ryhdyttävä välittömästi toimiin jätevesijärjestelmän toimivuuden palauttamiseksi. Jätevesijärjestelmän huolloista ja säiliön tyhjennyksistä on pidettävä kirjaa, joka on pyydetessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Mikäli kiinteistön jätevesijärjestelmää muutetaan, on kiinteistön omistajan huolehdittava siitä, että myönnetty poikkeaminen arvioidaan uudestaan Kangasalan ympäristönsuojelussa.

Kiinteistön omistajan vaihtuessa on myönnetty poikkeamispäätös annettava tiedoksi kiinteistön uudelle omistajalle.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 21 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa

ympäristönsuojelumääräyksistä. Kangasalan ympäristönsuojeluun on toimitettu hakemus, jossa on esitetty perustelut Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:stä poikkeamiseen kiinteistölle rakennettavaksi suunnitellun harmaajätevesijärjestelmän purkupaikan osalta.

Poikkeamista haetaan ainoastaan kiinteistöllä muodostuvien puhdistettujen harmaiden jätevesien johtamiseen maaperään. Kiinteistöllä muodostuvat wc-jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja toimitetaan kiinteistöltä eteenpäin käsiteltäväksi. Harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä täyttää ympäristönsuojelulain mukaisen perustason puhdistusvaatimuksen (orgaaninen aine vähintään 80 %, kokonaisfosfori vähintään 70 % ja kokonaistyyppi vähintään 30 %) lisäksi myös ohjeellinen puhdistustason (orgaaninen aine 90 %, kokonaisfosfori vähintään 85 % ja kokonaisfosfori vähintään 40 %) pilaantumiselle herkillä alueilla. Kun otetaan huomioon poikkeamista koskevan jäteveden laatu (pelkät harmaat jätevedet) ja harmaajätevesijärjestelmällä saavutettava puhdistustulos, voidaan maaperään johdettavan puhdistetun harmaan jäteveden ympäristökuormituksen arvioida olevan vähäistä.

Kiinteistö sijaitsee Kirkkoharju-Keisarinharju-pohjavesialueella, jolla ei ole vesilaitoksen talousvedenottoa. Lähin vesilaitoksen talousvedenotto sijaitsee Riku1-pohjavesialueella, noin viiden kilometrin etäisyydellä. Lähimpiin talousvesikaivoihin, kuten myös pohjaveteen ja vesistöön, jää harmaiden jätevesien purkupaikasta Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaiset vähimmäisetäisyydet. Harmaajätevesijärjestelmässä puhdistetun harmaan jäteveden purkamisesta maaperään ei katsota aiheuttavan vaaraa talousvedenottoon.

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä on myönnetty Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 5 §:n mukaiseen kieltoon talousjätevesien johtamiseen maaperään pohjavesialueella, muutoin jätevesijärjestelmän on täytettävä Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset. Jätevesijärjestelmän on myös täytettävä ympäristönsuojelulain 527/2014 ja talousjätevesiasetuksen 157/2017 mukaiset vaatimukset. Jätevesijärjestelmän kunnossapitoon sekä lietesäiliöiden tyhjentämiseen liittyen on noudatettava kunnallisia jätehuoltomääräyksiä.

Kiinteistön jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava asianmukaisesti järjestelmän toimivuuden takaamiseksi. Mahdollisiin toimintahäiriöihin on puututtava välittömästi, jotta jätevesistä ei aiheudu ympäristö- tai terveys-

haittaa. Ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä on kohteeseen soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy.

Myönnetty poikkeaminen koskee kiinteistölle rakennettavaksi suunniteltua harmaaajätevesijärjestelmää (Vestelli, Biopuhdistaja 3). Mikäli jätevesijärjestelmää muutetaan, tulee poikkeaminen arvioida uudestaan Kangasalan ympäristönsuojelussa.

Kiinteistön omistajaa on edellytetty tiedottamaan kiinteistön seuraavaa omistajaa myönnetystä poikkeamispäätöksestä kiinteistön omistajuuden vaihtuessa. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillääolo-velvollisuus).

Poikkeamisesta ei katsota aiheutuvan vaaraa pohjaveteen tai muuhun ympäristöön. Hakemuksen mukainen poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan myöntää.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 6 §, 154 b §, 156 §, 156 a §, 156 c § ja 202 §

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 157/2017, 4 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset, 2021, 36 §, 37 §

Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2021, 5 § ja 21 §

Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 8.10.2024 59 § (taksa)

Kangasalan kaupungin viranomaislautakunnan päätös 18.6.2025 51 § (toimivallan siirtäminen)

Suoritemaksu

Hakemuksen käsittelystä peritään voimassa olevan maksutaksan mukainen maksu 300 euroa. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudesta liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti. Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös on tehty 2.6.2026. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Kangasalan kaupungin verkkosivuilla 5.6.2026. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Allekirjoitus

Anni Kelola
ympäristötarkastaja
p. 0503516506
ymparistonsuojelu@kangasala.fi

Tiedoksi

Hakija (Lupapiste)
Kangasalan rakennusvalvonta (Lupapiste)

Liitteet

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Viranomainen, jolle valitus tehdään:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 VAASA
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
puhelin: kirjaamo 029 5642 780 (ma-pe 8.00–16.15)
sähköinen asiointi: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen, ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valituskirjelmän sisältö:

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (prosessiosoite)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä lisäksi ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto-oikeuden sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena.

Valituskirjelmän liitteet:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaisella
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valitusaika ja valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista Vaasan hallinto-oikeudelle hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus liitteineen voidaan toimittaa Vaasan hallinto-oikeuteen myös henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Valitusasiakirjat on jätettävä omalla vastuulla niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeiseen päivään mennessä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituksen valitusajassa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan tai laitoksen johtajalle. Tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa, ellei toisin määrätä. Tarkempia tietoja oikeudenkäyntimaksuista saa hallinto-oikeudesta.